

**"UKRAINIAN LABOR NEWS"**  
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n  
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,  
 Winnipeg, Man.  
 Subscription per year \$4.00  
 Telephone: St. John 1465.

**"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"**  
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:  
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.  
 Видає Стіваришесна "Українських Робітничих Вістей".  
 Передплата на рік \$4.00  
 Адреса:  
 UKRAINIAN LABOR NEWS,  
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

**ОПІКУНИ ФАРМЕРІВ.**

З початком весни знова почали собі сунити голови тяжким положенням фермерів ріжкі непрошені їх опікуни. Прем'єри Алберти і Саскачевану відкидають свою стару кобилаку — Wheat Board, і починають їздити на ній по Канаді. Манітобський провінційний "фермерський" парламент справу того Wheat Board у провалив і то провалив при помочи голосів фермерських послів і міністрів.

Вінніпегська "Free Press" просить прем'єра Канади Кінга, щоби нарешті загнудав комбінацію тростів, які контролюють цілу транспортційну систему, що перевозить фермерське збіжжя і худобу і при перевозі забірає собі весь фермерський дохід. "Free Press" кажує на те, що Канада видала 70 мільонів доларів на збудовання канадської торговельної флоту, а коли таку флоту збудовано, то її аранжирі увійшли в комбінацію з американськими корабельними компаніями і спільно рабують фермерів з їх послідних дохідків.

Ось, наприклад, недавно тому Англія знесла що на ввіз до Англії худоби з Канади. І скоро лише Англія знесла що, так корабельні компанії, в тім числі і та канадська, що дістала від держави 70 мільонів доларів допомоги, підвіснили зараз оплату за перевіз худоби з \$15.00 до \$22.50 за штуку. Отже працю фермера має забрати як не оден, то другий, а для фермера все одно нічого не лишиться.

Так самісенько буде матись справа і з Wheat Board-ом. Навіть если такий Wheat Board установлять в Канаді, або в деяких її провінціях, то капіталістичні комбінації знайдуть іншу ланку на фермерській продукції і обхистять фермера, як Сидорову козу.

Самі фермери починають вже прокидатися і шукати виходу з того тяжкого, просто розпучливого положення. Вони вже не вірять своїм "фермерським" правительством і щораз частіше між ними чується голоси, що фермерам нема чого більше покладатися на своїх непрошених опікунів, але треба самим братися за роботу. Фермери цурються вже "своїх" організацій, які позасновували для них ріжкі опікуни. Ось ми маємо відомости, що в Саскачевані фермери починають організуватися в свої окремі юнії.

Перед нами лежить статут одної з таких The Farmers Union of Canada, кличем якої є "Фармери цілого світа, єднайтесь". Але самого клича не вистарчає, а про самий дійсний напрям тої юнії на основі статуту годі собі сказати. Йксь все куше, недоговорене, якесь оте — і хочеться і колиться і страшно, щоби пан не сердася. Про спільну оборону інтересів фермерів і робітників згадується лише якось побіжно.

Взагалі, такі юнії з неясними як політичними, так і економічними програмами будуть битися від одного берега до другого в цім капіталістичнім морі, поки фляк не викине їх на прибережній камінь, як це вона зробила вже свого часу в Саскачевані з фермерською безпартійною лігою.

Українські фермери в Саскачевані заснували Юнію Трудящих Фермерів, відозва якої свого часу була поміщена в "Укр. Роб. Вістях" і націоналістичних укр. газетах. І тільки тому, що українські фермери згадали в своїй відозві про боротьбу з визиском і про "непакорювану пацу капіталу", яка зіла всі овочі тяжкої праці фермера, редактори "Кан. Українця" і "Кан. Фермера" в своїх замітках до відозви стараться "опам'ятати" тих зрабованих фермерів, вказують, щоби вони були осторожні в своїх висловах, а ще більше в своїй дальшій організаційній роботі.

"Кан. Українець" радить українським фермерам не лунитись з такими самими злиденними фермерами інших національностей, але супроти скобінаного тросту капіталу поставити силу самих українських і то греко-католицьких фермерів. А для цього українські фермери повинні створити в Канаді щось в роді "Зах. Укр. Нар. Республіки", на чолі якої ставби "Кан. Українець".

А от "Кан. Фермер", як чисто "фермерська газета", справу розв'язує коротко і ясно. Він просто з гори назвав українських фермерів в Саскачевані більшовиками, приятелями "Червоної Москви, а не вільної і самостійної української держави".

При чім тут Червона Москва та "вільна і самостійна українська держава", а не певно і сам йолуповатий редактор не знає відповіди. А от в чім горі фермерів, то редактор "Кан. Фермера" дуже добре знає. Горі і все лихо фермерів в тім, що вони "для розведення господарки змушені були брати машинерію і все інше на кредит". Отже коли брали, повинні були знати, що за це їм прийдеться колись платити.

Ну, і чого тепер репутуть? Бачили очі, що куцували, тепер нехай повналязть. Нехай би були фермери не купували машини, але орали свої фарми носами, а скордили пальцями.

Таке виходить після розумовання редактора одинокої найстаршої укр. фермерської газети в Канаді.

І цікавим є ще те, що один "патріотичний" редактор радить українським фермерам організуватися в окрему чисто українську організацію і не лунитись з ніякими фермерськими чужинськими організаціями, а другий радить не організувати ніяких інших організацій, лише ставати членами існуючих вже "фермерських" організацій, на чолі яких стоять ріжкі збіжжєві компанії, котрі водять нещасного фермера за ніс і помагають капіталістам його визискувати.

Одним словом, опікуються фермерами ці наняті слуги капіталу кожний по своєму, але вся опіка зводиться до того, щоби не допустити нещасних, зрабованих фермерів до злуки і до самостійної боротьби, а що найгірше, не допустити їх до злуки зі зорганізованим робітництвом.

І тому вони на самім початку починають денунціювати всякий незалежний від них рух серед незможних фермерів, називаючи його більшовицьким.

Вони то до певної міри і добре. Може хоч це отворить очі фермерам, тим бідики, придусеним визиском і догмами фермерам, які коначок під тим титарем, цуралися робітника, як більшовицького зарази.

Тепер, товариші фермери, на ділі переконаєтесь. Ще тільки перший раз ви заговорили про своє тяжке положення і про зорганізовану боротьбу з ним, ще ваш голос дуже слабенький і не сміливий, а вже вас зроблено більшовиками, приятелями Червоної Москви, ворогами "вільної самостійної української

держави". А попрабуйте ви дійсно зорганізуватися і стати опору з робітниками до класової боротьби за поліпшення своєї долі, то тоді всі "патріотичні" старі посилюються на ваші голови донос і прокляття, які теоретично висловлюють на голови зорганізованих робітників.

Це ви мусите знати і до цього ви повинні бути приготувані, если тільки ви серйозно думаете боротися. Если ви думаете дійсно про класову боротьбу, то позбудьтесь перше з поміж себе всіх непрошених опікунів з їх газетами, а подайте свою братню руку своєму дійсному приятелю і товаришови по долі, а це зорганізованому робітництву в Канаді.

Волоньєр.

**ПРИВІТАННЯ ТОВ. БУХАРІНА**

Українському Робітництву Америки й Канади.

Від управи "Космосу" в Берліні отримала наша редакція слідуюче письмо до поміщення:

"Відаючи Україно-Американському Видавничому Тов-ву "Космос" передмову до свого твору "Теорія історичного матеріалізму", тов. Н. Бухарін дописав на ній:

"Використовуючи нагоду, шлю привітання українським товаришам в Америці, з котрими мені доводилося працювати за часів імперіалістичної війни і котрі навіть у найтяжчіх годинах завжди твердо стояли на класовій позиції революційного інтернаціоналізму.

Н. Бухарін."

Передмову-ж ту тов. Бухарін закінчує ось як:

"Куди ж моя праця, з якої мій вчитися пролетарське студентство Радянської Землі, допоможе справі класової освіти наших українських товаришів, пролетарів і бідаків, що шукають шляхів до свого визволення, то я вважаю, що мені пощастило виконати хоч дрібну частинку своєї обов'язку до братерського пролетаріату української мови."

Саме цю мету — сприяти розвитку класової освіти пролетаріату української мови — і поставило собі українсько-американське в-во "Космос". Але для того потрібні більш засоби, ніж які до цього часу зібрано на роботу "Космосу" на Україні, в Злучених Державах і в Канаді. Тим часом кожний свідомий український робітник Злучених Держав і Канади, не скупшувавши стільки лиха від розбійницької навали всесвітнього капіталу, скільки зазнав його вбоге робітництво України, тим більше повинен відчувати свій обов'язок допомагати його класовій освіті і матеріально підтримати "Космос". Проте участь американського робітництва в "Космосі" ще й досі не переважує участі в ньому українського.

Отже, не зволікаючи шість на облігації (попозичку шери) — цінна облігація 10 доларів — і жертви на якіх із видавничих фондів "Космосу": 1) наукового соціалізму й економіки, 2) красивого письменства, 3) ніколи й самосвітні, 4) індустриальної техніки і 5) сільського господарства.

Гроші приймає редакція."

**ЗАМІСТЬ ГУМОРИСТИКИ.**

Хвалився одного разу патріотичний Москаль перед патріотичним "хаклом":

— Як наш цар коронувався, то устроїв великий бал для цілого населення столиці. Уху (юшку з риби) варили в таких величезних котлах, що люди човнами в них їздили і збирали піну... От як у нас!

— Е, що то у вас — відпові "хакло". — У нашім селі є така велика дзвіниця, а на ній такий великий дзвін, а в тім дзвіні таке велике серце... отаке-велике. А дзвонять в той дзвін тільки раз на рік, а саме на пасху. Збираються люди з цілого села в перший день великого посту і починають розмахувати серце. Розмахують його так цілий піст і аж на пасху раз бамкнуть. А як вже бамкнуть, то той дзвін гуде цілий рік аж до другої пасхи.

Думаєте, що це байка?

А от у Вінніпегу (Боже Україну спаси!) відбувся 28. лютого ц. р. греко-католицький зїзд, на яким мандруючий Петрушевич "міністер" виголосив промову на тему "як розводити сконки". За промову відчитався в "Кан. Укр." від 28. лютого і ще не скінчився. А починають же промови інших "високостойників" і будуть тигнутися аж... аж... поза друї зїзд. А можливо, що і другий зїзд в наступній році не відбудеться, бо промови в першого за рік не скінчуться.

От скільки то патріотичні високостойники наговорили за два дні зїзду.

Боже Україну спаси!

Помандрував "високостойний міністер" по Канаді і стрінувся зі сконками... Стрінувся і рішив заглянути, як за широке це зв'яз в заді.

Проклят-та сест-сконка! К-к-кажу вам, ш-шановні громадяне, "е в Канаді таке зв'яз: вузьке з переду, широке в заді"... Отаке-во-во! ш-широке те зв'яз в заді, ш-шановні громадяне! О-о-о, дайреть! "Я вже бачу по вас, що всі знаєте, що це за зв'яз"... Високостойний д-доктор, подайте са-могон... води, бо буду блягати!.. Фе!

Боже Україну спаси!

Так "реферував" пан "міністер" на зїзді.

І подумаете, таке маленьке паршивеньке зв'яз, а так поганю обійшлося з "міністром". Если-б він хотів був зробити йому якусь шкоду, а то хотів тільки посвящитися та заглянути чи "широке те зв'яз в заді". Некультурне зв'яз! Не розуміється навіть на міністерських рангах. В Європі це не мислиме. Там "міністер" заглядає в ширшій заді ріжким зв'язам і всі вони обходяться з ним "політично".

Тема, якому Канада не тільки від ізді, а озер, але і від зв'яз, широким в заді. А на тім темнім фоні Канади є лише одна світла точка — це "високостойний репрезентант правительств З.М.Н.Р.", дорозу якому до фермерських мошонків освітлюють долари, долари і ще долари. Інакше зовсім

**ЯК ПЕТРУШЕВИЧ І ЙОГО МІНІСТРИ ТОРГУВАЛИ СХІДНОЮ ГАЛІЧИНОЮ.**

Цими днями ми отримали дальший тяг звіту з засідань Національної Ради у Відні, які відбулися після вирішення справи Сх. Галичини радою амбасадорів. Цей звіт ми пінемо друкувати в наступному числі "Українських Робітничих Вістей" і нехай читачі самі переконуються на основі звіту Костя Левницького, Петрушевичого "міністра закордонних справ", як ці яни торгували Сх. Галичиною, як вони прикрили французьким мілітаризмом, що будуть вірно і завзято боронити галицьким військом Францію перед більшовиками і як вони англійським капіталістам обіцяли не тільки всю галицьку нафту, але і всі багатства краю, тільки щоби ті зробили їх міністрами.

Дуже цікаві ріки розповідає др. Кость Левницький на засіданні Національної Ради у Відні 30. марта, після свого повороту з Парижа і Лондону. І з того звіту довідаються ті, що ще тепер складають Назарукові "позичку національної оборони", куди йдуть їх гроші. Кость Левницький каже, куди пішли ті гроші, що їх зложили Українці в Злучених Державах.

Ось що він каже:

"Д-р Березовський був нашим фінансовим делегатом для збирання фондів в Америці. ТО ПОВОРОТІ З АМЕРИКИ КУПИВ СОБИ В СТИРІ ВІЛЛО І НА ЯКИЙСЬ ЧАС ПОЙХАВ ДО БЕРЛІНА".

В тім гешетярським петрушевичівським багні знова во-скресли Боєр і Курдидик, ті шифкартові агенти з Монреалю, яких патріотична зграя в Канаді зробила свого часу великими патріотами. Американський адвокат Колбі, Боєр і українська вош Курдидик — ось "дипломатична" компанія, якою "воював" Петрушевич і його полпаченіки. Але ці "панове" спізналися, приїхали поневчасі. Тепер тільки питання: Хто і за чиї гроші післав Боєра з Канади до Парижа? Хто і за чиї гроші післав Курдидика з Канади до Лондону, того Курдидика який тигався у Вінніпегу по уличях з "дівчатками", якого арештовано на сінерській залізничній стації в Вінніпегу за якісь зделки в Давфін, Манітоба? Чия рука це робить?

Чому ні Назарук ні Боєрський не дадуть звіту, що вони роблять з тими тисячами доларів, які вони збирають від українських фермерів в Канаді? Чи їх хто контролює? Чи багато їм бракує ще тисяч доларів, щоби купити собі віллу в Стирі, як це зробив др. Березовський, який збирав мінувшого року таку саму "позичку" в Злучених Державах?

Пора вже, щоби ті, що складають "позичку національної оборони" в Канаді знали, що з їх грошима робиться. Если за їх гроші вислано до Європи Боєра і Курдидика, то чому ті шифкартові агенти спізналися, чому, як каже Кость Левницький, їх "акції недописали"?

Пора вже вийти з цю справою на світло денне! Досить ходити манівцями та прикривати все тайною!

Если люде складають "позичку національної оборони" для Петрушевича, то повинні бодай знати, де є тепер Петрушевич. Бо сама Національна Рада у Відні не знає, де він тепер є. Навіть Кость Левницький не сказав Національній Раді де є Петрушевич, бо з Парижа до Відня він не вернув, але на підставі заяви К. Левницького, мав-би зникнути десь в Швейцарії.

Чого? Може купив там собі віллу за "позичку національної оборони"?

Ану, пане Назарук, заберіть слово в цій справі! А коли "вясните" все як слід, то може вже нарешті відстанете ту тисячу доларів, яку "одно вінніпегське найбільше товариство прилюдно заявляло зложити", "а й досі слова не обернуло в діло". Це ваші слова, які ви сказали на концерті ім. Т. Шевченка в інституті "Прогресиві" в Вінніпегу дня 28. цвітня.

Люде складають "позичку національної оборони" прилюдно, то чому-б не сказати людям прилюдно, що сталося вже з зібраними грошми?

Як також не зашкідить сказати, хто буде дальше заступати канадійських Українців в Європі, бо Боєрові і Курдидикові Кость Левницький сказав, що їх "акції недописали". Крім того

Боєр, цей "великий український патріот", фотографії якого так пишались на шпальтах "Кан. Українця", який, на основі тверджень "Укр. Голосу", був головним агитом "позички свободи" в Канаді в 1921 році — цей Боєр тепер в Європі радить К. Левницькому і Петрушевичови годитися з польською шляхтою.

"Укр. Голос" хвалиться на своїх шпальтах тепер інстами якогось "українського Жида в Канаді". Чи не є то часом тим Жидом цей самий "великий український патріот" Боєр?

Бо до цієї пори люди думали, що про Боєра вже і слух пропав. Але, як сказав Кость Левницький на засіданні Національної Ради у Відні 30. марта, Жид Боєр щасливо і тепер обертається в курсі петрушевичівської "політики". А що вся та "політика" полетіла до гори ногами (так, Петрушевичова політика має ноги), то тепер Боєр радить годитися з польською шляхтою, а Курдидик, розуміється, його попірає.

Отже на світло денне, панове, з боєрівщиною та курдидиківщиною! Це-ж ваші старі приятелі з 1921 року, які збирали в Канаді "позичку свободи" на суму \$1,000,000 (один мільон доларів), а тепер митарь в Європі Петрушевича з Поляками.

А до читачів "Українських Робітничих Вістей" скажемо: слайть за слідуючими числами "Укр. Роб. Вістей" і за тим, що сказав Кость Левницький про свою і Петрушевичову політику на засіданні Національної Ради у Відні після того, як вони загрили справу Сх. Галичини. Хоч по правді сказавши, то "Укр. Голос", "Кан. Українець" і інші "патріотичні" газети повинні містити ці справозданні, бо Національна Рада у Відні є ягодою з їхнього поля. Але що вони цього не хочуть робити, бо бояться, щоби люде не довідалися про коншахти петрушевичівщини, то це мусять робити робітничі газети.

забудува би "міністер" в Канаді.

Темна, дуже темна Канада.

А от д-р Кирило Трильовський, Петрушевичів "міністер без портфеля", вікалується, сидючи у Відні, іншої породи звірятами.

Але ми пінемо до порядку.

Є в "Злуч. Державах" газета, "Народним Словом" називається. Ї редактор стільки розуміється на політиці, як Назарук на сконках і все заглядає чи широкі в заді Петрушевичові міністри. У Відні є др. К. Трильовський, а в Парижі умерла артистка Сара Бернгардт. Коли ще Сара Бернгардт жила, був собі в Коломні д-р Теофіл Дембицький. Той Дембицький був дуже добрим адвокатом і боронив в суді "послідного опришка" Юру Драгірку. І так ширю боронив, що Юру Драгірку безневинно повісили.

Таке оповідає д-р Кирило Трильовський на шпальтах "Нар. Слова" про Сару Бернгардт.

Але це ще не все про Сару Бернгардт. Ось послушайте, що він дальше про неї каже в тім "Нар. Слові":

Жив у Коломні старий адвокат д-р Теофіл Дембицький, син священника зі Словити, недалеко Золочева. Малим хлопчиком — може чотирирічним — мене раз тамудли мої родичі на храм, і коли поважні пан-отці грали в карти з поважні ймосці сиділи в гостинім покою на собі та на крилах жадувалися на "зв'яз" — сестра Теофіла — Стефія старша від мене може яких 8-40 років збирала других таких дівчарків як вона і пішла з ними до димника, то є до комірки, що не мала стелі — а виходила в стрімкій комір, в котрім вуділилися шинки та полоти солонини. І усе-таки вони вжили до комірки і там устроїли собі генеральне курення дигаретів, а не маючи під рукою старшого предмету для вивіiania на зверх свого бажання кохання (до чого їм би певно не стало відваги) вивіляли вони не бажання з великою енергією на мене, вишлюючи мене на всі боки. Мені ще досі на саму згадку на ту приємну операцію — сланина з рота тече. Нераз коли пізніше я вже був в 7 гімназіяльній в Коломні стрічав на вулиці панну Стефію — думав собі: не знати що-би сказала та панна дама, як-би я нагадав їй, як вона мене колись вишлювала?

Що це має спільного з життям, чи зі смертю Сари Бернгардт?

А те, що Стефія вишлювала д-р Кирило Трильовського ще за життя Сари Бернгардт. І Стефія давно вже умерла, Сара тільки тепер, а д-р К. Трильовський ще живе. І не тільки живе, але ще до цієї пори йому на саму згадку про поцілунок Стефії "сланина з рота тече".

Шов Стецько льодом, свиня огородам...  
 Подай мені, моя мида,  
 Своєю білу ручку.

Так співав Стецько з нагоди свого "Сватання на Гончарівці". І люде за це називають його дурним Стецьком.

А Петрушевичові міністри, з нагоди смерті Сари Бернгардт і "позички національної оборони", виспівують про поцілунок Стефії і про канадійські сконки ще дурніші "арп" як Стецько, і про те є "народні діячами".

Боже Галичину спаси не тільки від польської шляхти,

але і від таких "народних діячів".

Та заразом вже спаси д-ра Кирило Трильовського у Відні від солодких мрій про поцілунок Стефії і Назарука від канадійських сконків.

Бо на цім, о, Боже, тернить "наша справа".

Мусій.

**ВСЕУКРАЇНСЬКА ВИСТАВА ДРУКУ В КИТВІ.**

(Вражіння.)

Дня 4. марта відкрилась перша Всеукраїнська вистава друку в Кітві.

Все, майже все, що було надруковано за роки революції від 1917 по 1922 рік зібрано в цій кольосальній культурній скарбниці інституту книгознавства.

Хто побачить це моє книжок, плякатів, періодичної преси, той зрозуміє, яка могутня сила людського розуму й техніки працювала над цим і творила велике культурне діло. І коли духовним взором уявиш, як це слово, досягнувши ріжко віддалених кутків нашої країни, читалося, втілювалося, як ним захоплювалися і під впливом його виходили на кіш завзятої боротьби, то стає зрозумілим його надзвичайна й чарівна сила, його величезна могутність.

Так, слово мусило створити революцію!

Вони розбуджувало сплячих, воно кликало притичені "до боротьби, воно громом і блискавкою падало на голови байдухів!

Це широка безкрая бурхлива ріка революційного слова рвала греблі, потрясла до основи те, на чому будувалися старий світ.

Вистава дихає на вас вірою, виває в душу вашу і ваші вагання певність, бадьорість і бажання, далі творити, далі використовувати друковане слово, як могутне знаряддя для революційного будівництва.

Писати, щоб чути, щоб запалювалися вогнем високих бажань. Кликати друкованим словом до нового життя, до нових сподівань. Писати, щоб луною великого дзвона розійшлося воно, це революційне слово, по всіх кутках країни.

Так, перед нами на виставі пройшло все бурхливе життя боротьби двох світів — боротьби й перемогою добра над злом, правди над світовою неправдою, світла над темрявою!

Дяка тим, хто так багато вклав енергії, сил, праці і любови, аби книжку до книжки, аркуш до аркуша зібрати, скласти, збергти і нині показати всім, що зробив геній розкутого трудящого народу за такий короткий час.

Ми не могли уявити і соті частини того, що побачили. Возьмемо лише один відділ української мови. От куди варто привести тих, що вважають єдиним українським письменником Т. Г. Шевченка та тих, хто плеще про утиски Радянської влади над українською мовою. Біля 28 мільонів примірників за 5 років революції вільного українського робітничо-селянського слова! Біля 3½ тисяч одних назв дивує й зачаровує.

Кольосальна продукція діятельних часів революції!

Це могли створити лише робітники й селяне, у яких була духовна миць, духовна сила-до творчости.

Гордовито дивяться на вас доважені вітряні книжок і ніби промовляють до кожного:

"Дивись, що ми зробили непомітно, але уперто, ми творили велике діло, перед яким схиляються голови наших ворогів. Дивись і твори, робітнику й селянине, далі твори невинно й саможертвенно, бо твоє життя для свого визволення від тьми та забобонів".

Я. Ч.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді!